

ใบกิจกรรมประจำชุดการสอนที่ 1

เรื่อง ทักษะเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดพานพุ่ม

คำสั่ง 1. ให้วางแผนและจัดทำพานพุ่ม (ตามใบมอบหมายงาน เรื่อง ทักษะเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดพานพุ่ม) จำนวน 2 พาน กลุ่มละ 4-5 คน

1.1 พานพุ่มแบบที่ 1 (แบบวิธีจัด)
1.2 พานพุ่มแบบที่ 2 (แบบวิธีการปัก)

2. วิธีการคัดเลือกดอกไม้ที่นำมาจัดพานพุ่มทั้ง 2 แบบ และเก็บรักษาดอกไม้อย่างไร
 จึงจะสดอยู่ได้คงทน.....

[illegible]

3. วิธีการเลือกโครงหุ่นสำหรับจัดพานพุ่มทั้ง 2 แบบ มีหลักการและเหตุผล อย่างไร

[illegible]

5. นำพานพุ่มทั้ง 2 แบบ (แบบวิธีการจัด และวิธีการปัก) ไปใช้ในโอกาสใด

5.1 พานพุ่มแบบที่ 1	5.2 พานพุ่มแบบที่ 2
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

5 คัดประมาณการใช้วัสดุ - ดอกไม้ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มทั้ง 2 แบบ

5.1 พานพุ่มแบบที่ 1 (แบบวิธีการจัด)

ลำดับ ที่	รายการวัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้	จำนวน	ราคา/ หน่วย		รวมเป็นเงิน		หมายเหตุ
			บาท	สต.	บาท	สต.	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
รวมราคาดำเนินทุน							

5.2 ฟานพุ่มแบบที่ 2 (แบบวิธีการปัก)

ที่	รายการวัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้	จำนวน	ราคา/ หน่วย		รวมเป็นเงิน		หมายเหตุ
			บาท	สต.	บาท	สต.	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
รวมราคาค้นทุน							

ลงชื่อ
(.....)
ลงชื่อ
(.....)

ชุดการสอนที่ 2

เรื่อง

การออกแบบการจัดพานพุ่ม

วิชา 24012308 (ดอกไม้สด 1)

ระดับชั้น ปวช.2 แผนกวิชาคหกรรมทั่วไป

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

คู่มือครูประจำชุดการสอนที่ 2

ชุดการสอน วิชาดอกไม้สด 1 เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม สำหรับนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ประกอบด้วย

1. คู่มือครู
2. แผนการสอน
3. ชุดการฝึกภาคปฏิบัติสำหรับนักเรียนจำนวน 5 ชุด ประกอบด้วย
 - 3.1 คำชี้แจงสำหรับนักเรียน
 - 3.2 ใบมอบหมายงาน
 - 3.3 ภาพพานพุ่มแบบต่างๆ เช่น พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ พานรองรับน้ำสังข์
พานพุ่มพระนามาภิไธยย่อ สก. พานทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ พานพุ่มทรงชวดน้ำมนต์
 - 3.4 ใบกิจกรรม
4. ใบประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการ และผลงานสำเร็จ)
5. เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการ และผลงานสำเร็จ)
6. สื่อการเรียนการสอน

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

ก่อนดำเนินการสอน

ควรมีการเตรียมตัว ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาคู่มือครู แผนการสอน ใบมอบหมายงาน ใบความรู้ อย่างละเอียด
2. เตรียมเอกสาร จัดเตรียมเอกสารที่ต้องใช้ไว้ตามลำดับก่อน - หลัง จัดลำดับ
3. ครูเตรียมติดตั้งอุปกรณ์สำหรับเครื่องฉายสไลด์
4. เตรียมนักเรียน
 - 4.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสมัครใจ
 - 4.2 กำหนดบทบาทให้สมาชิกในกลุ่มทราบถึง การปฏิบัติในขณะได้รับบทบาท

ต่าง ๆ ดังนี้

- 4.2.1 ประธาน ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของกลุ่ม
- 4.2.2 รองประธาน ทำหน้าที่อ่านข้อมูลหรืออธิบายปัญหาให้สมาชิกเข้าใจ
- 4.2.3 เลขานุการ ทำหน้าที่จดบันทึกข้อมูลความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่ม
- 4.2.4 สมาชิก ทำหน้าที่เสนอความคิดเห็นจากข้อมูลที่ได้

5. เตรียมคำชี้แจง

5.1 ให้นักเรียนทราบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ จะทำเป็นกลุ่มโดยครูกำหนดไว้แล้ว จำนวน 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน ให้นักเรียนนั่งตามกลุ่ม และชี้แจงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

5.2 'เตรียมคำชี้แจงวิธีการเรียน เกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติตาม ชุดการสอนที่แต่ละกลุ่มได้รับ

ขั้นตอน

1. ชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. จัดกลุ่มนักเรียนจากความสมัครใจ
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการสอน
 - 3.1 แจกใบความรู้ ใบมอบหมายงาน
 - 3.2 ชักถาม
 - 3.3 อภิปราย
 - 3.4 ปฏิบัติการออกแบบและจัดพานพุ่มตามขั้นตอน
4. สรุปบทเรียน

หลังสอน

1. สังเกตและ ตรวจสอบกระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ (จากแบบประเมินผลภาคปฏิบัติ)
2. บันทึกผลการให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (กระบวนการทำงาน และ ผลงานสำเร็จ)

แผนการสอนประจำชุดการสอนที่ 2

วิชา 24012308 (ดอกไม้สด 1) ระดับชั้นปวช.ปีที่ 2 แผนกคหกรรมทั่วไป
เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม
ใช้เวลาสอน 4 คาบ / สัปดาห์

สาระสำคัญ

ก่อนลงมือจัดพานพุ่ม จะต้องที่ออกแบบ พานพุ่มไว้ล่วงหน้าทุกครั้ง โดยจะต้องคำนึงถึง โครงสร้างเกี่ยวขนาด รูปทรง สัดส่วน ความสมดุล สี สัน ให้เหมาะสมกับหน้าที่และประโยชน์ใช้สอย ตลอดจนส่วนตกแต่งพุ่มให้เกิดความสวยงามและสะดุดตายิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อจบกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนสามารถปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้ได้

1. บอกหลักเกณฑ์การออกแบบการจัดพานพุ่ม
2. เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ และลงมือออกแบบพานพุ่มตามขั้นตอน
3. ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและวิธีการปัก ตามหลักเกณฑ์และการนำไป
4. ประเมินการใช้ ดอกไม้ และวัสดุต่างๆ สำหรับจัดพานพุ่มแบบวิธีจัดและวิธีการปัก
5. คิดคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและวิธีการปัก

เนื้อหาสาระ

1. หลักเกณฑ์การออกแบบการจัดพานพุ่ม
2. การเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์และวิธีการออกแบบการจัดพานพุ่ม
3. การออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและวิธีการปัก
4. การคิดคำนวณการใช้ ดอกไม้ และวัสดุต่าง ๆ สำหรับใช้ในการจัดพานพุ่ม
5. การคิดคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นสร้างความสนใจ

- 1.1 ฉายสไลด์ภาพพานพุ่มแบบต่าง ๆ ให้นักเรียนดู
- 1.2 ให้นักเรียนสังเกต และร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดพานพุ่มในเรื่อง ขนาด รูปทรง สีสัณและการนำไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ
- 1.3 ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึง
 - จุดประสงค์ของการเรียน เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม
 - ลักษณะนิสัยในการทำงานที่ต้องการ
 - การประเมินผลภาคปฏิบัติ ด้านกระบวนการ และผลงานสำเร็จ

2. ขั้นศึกษาหาความรู้

- 2.1 ครูแจกชิ้นส่วนภาพพานพุ่มแบบต่าง ๆ บรรจุในถุงพลาสติก ต่อนักเรียน 1 กลุ่ม
- 2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันประกอบภาพพานพุ่ม และร่วมกันอภิปราย เพื่อให้เกิดแนวความคิดการออกแบบการจัดพานพุ่มตามภาพที่ได้รับแต่ละกลุ่ม ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.2.1 โครงสร้าง และส่วนตกแต่ง ของพานพุ่ม มีลักษณะอย่างไร
 - 2.2.2 การออกแบบการจัดพานพุ่ม ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ใดบ้าง
 - 2.2.3 ขั้นตอนการออกแบบการจัดพานพุ่ม ทำอย่างไร
 - 2.2.4 การออกแบบการจัดพานพุ่ม นำไปใช้ในโอกาสใดได้บ้าง และใช้อย่างไร
 - 2.2.5 คิดคำนวณการใช้วัสดุ-อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับจัดพานพุ่มว่าใช้อะไรบ้าง

จำนวนปริมาณเท่าใด

- 2.2.6 ประมาณการต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มว่าเป็นจำนวนเท่าใด

ต่อ 1 พาน

- 2.3 ให้นักเรียนตรวจสอบความรู้จาก การศึกษาใบความรู้ที่ครูแจกให้แต่ละกลุ่ม และนักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม ได้แก่ โครงสร้าง วัสดุตกแต่ง ตัวพานพุ่ม ความสวยงาม วิธีการออกแบบการจัดพานพุ่ม เพื่อนำไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ คิดคำนวณการใช้ดอกไม้ วัสดุต่าง ๆ และต้นทุนสำหรับการใช้ในการจัดพานพุ่ม

3. ขั้นนำเสนอผลการศึกษา

นักเรียนรายงานผลการศึกษาจากเอกสารใบความรู้ที่ 2 เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม ครูแจกให้ สรุปแนวความคิดจากการศึกษา ใบความรู้ มาเป็นแผนผังความคิด

4. ขั้นปฏิบัติงาน

4.1 ให้นักเรียนแต่ละคน ศึกษาใบมอบหมายงานที่ 2 เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและวิธีการปัก

4.2 ให้นักเรียนในกลุ่มจับคู่ ช่วยกันออกแบบการจัดทำพานพุ่มตามใบมอบหมายงานที่ 2

4.3 ให้นักเรียนในกลุ่มที่จับคู่ นำเสนอผลงานการออกแบบการจัดพานพุ่มที่สำเร็จให้เพื่อนในชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องการออกแบบ

5. ขั้นนำเสนอผลการปฏิบัติ

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการจัดทำพานพุ่ม ตามลำดับขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การเตรียม ชั้นลงมือปฏิบัติการออกแบบ และขั้นตอนการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ในการออกแบบการจัดพานพุ่ม

5.2 ให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงวิธีการออกแบบการจัดพานพุ่ม ตามลำดับก่อนหลัง

6. ขั้นประเมินผลงาน

6.1 ประเมินผลงานการออกแบบการจัดพานพุ่มของนักเรียนทุกกลุ่ม ตามแบบประเมินผลภาคปฏิบัติ

6.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานของกลุ่มตนเอง และกลุ่มอื่น ๆ ตามแบบประเมินผลภาคปฏิบัติ

6.3 ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลการทำงาน ตรวจสอบผลงานพร้อมติ – ชม และเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขผลงานและการทำงานให้ดีขึ้น

6.4 ครูและนักเรียนช่วยกัน สรุปเนื้อหาสาระ การออกแบบการจัดพานพุ่ม แล้วจดบันทึกข้อมูลลงในสมุดบันทึก เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพต่อรูปพานพุ่ม (ภาพพานพุ่ม 1 ภาพ มีชิ้นส่วนจำนวน 4 – 5 ชิ้น)
2. สไลด์ภาพพานพุ่ม 5 ภาพ ได้แก่ พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ พานรองรับน้ำสังข์ พานไหว้ครู พานพุ่มพระนามาภิไธย ย่อ สก. พานทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ พานพุ่มทรงขวดน้ำมันต์
3. ใบความรู้ เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม
4. ใบมอบหมายงาน เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม
5. แบบประเมินผลภาคปฏิบัติ (กระบวนการทำงานและผลงานสำเร็จ)
6. เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (กระบวนการทำงานและผลงานสำเร็จ)

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตจากกระบวนการทำงาน จากการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - การเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์
 - การปฏิบัติงานตามขั้นตอน
 - ความร่วมมือในการทำงาน
 - การทำความสะอาด และเก็บรักษาอุปกรณ์
 - เสร็จทันเวลา
 2. ตรวจสอบงานที่มอบหมายให้ ออกแบบจัดพานพุ่ม โดยพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้
 - ขนาด รูปทรง สัดส่วน
 - การตกแต่งลวดลาย สีส่น
 - ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - ความประณีตและสวยงาม
 - คิดคำนวณประมาณการใช้วัสดุและค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่ม
-

แบบประเมินผลภาคปฏิบัติ

(กระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ)

เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม

1. งาน ออกแบบการจัดพานพุ่ม (แบบวิธีการจัดและวิธีการปัก)
 2. ขอบข่ายงาน กำหนดให้นักเรียนในกลุ่มจับคู่ 2 คน ปฏิบัติงานดังนี้
 - 2.1 วางแผนการปฏิบัติการออกแบบการจัดพานพุ่ม 2 แบบ ดังนี้
 - 2.1.1 แบบวิธีการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดสำหรับใช้ในงาน โอกาสต่าง ๆ
 - 2.1.2 แบบวิธีการปักสำหรับใช้ในงาน โอกาสต่าง ๆ
 - 2.2 ลงมือปฏิบัติออกแบบการจัดพานพุ่ม
 - 2.2.1 เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ในการออกแบบ
 - 2.2.2 การคัดเลือกพื้นผิวของวัสดุที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ที่ใช้ในการจัดพานพุ่ม
 - 2.2.3 ปฏิบัติการออกแบบตามขั้นตอน
 - เขียนแบบโครงสร้าง (ขนาด รูปร่าง สี สัน และลักษณะพื้นผิววัสดุที่ใช้)
- ลงใบกิจกรรมประจำชุดการสอนที่ 2 ที่ครูแจกให้
- ออกแบบส่วนที่ตกแต่งอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความสวยงาม
 - ระบายสี บนภาพโครงสร้างพานพุ่มที่ออกแบบไว้ พร้อมเขียนคำอธิบายรายละเอียด
 - ตรวจสอบความเหมาะสมและความสวยงามกับการใช้งานตามข้อกำหนดข้างต้น
- ก่อนที่จะนำไปใช้จัดพานพุ่ม ในครั้งต่อไป
- 2.2.4 คิดคำนวณประมาณการใช้วัสดุ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มทั้ง 2 รูปแบบ
 - 2.3 จัดเก็บวัสดุ – อุปกรณ์ที่ใช้ในการออกแบบพานพุ่ม
 - 2.4 ประมาณการใช้วัสดุ – อุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่ม แบบวิธีการจัดและปัก
 - 2.5 จัดส่งผลงานสำเร็จและสรุปผลงานพร้อมนำเสนอผลงานการออกแบบในคาบที่ 4
 - 1) ภาพโครงสร้างพานพุ่มที่ออกแบบพร้อมทั้งกำหนดสี สัน ลงบนภาพ
 - 2) รายงานผลงานการออกแบบและประมาณการการใช้ วัสดุ-อุปกรณ์และดอกไม้ที่ใช้
- รวมทั้งต้นทุนในการจัดทำพานพุ่มที่
- 3) สรุปผลและนำเสนอผลงานบนบอร์ดที่ครูเตรียมไว้ให้

3. เกณฑ์การพิจารณาตรวจให้คะแนน

3.1	กระบวนการทำงาน (15 คะแนน) ดังนี้	
3.1.1	การเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์	3 คะแนน
3.1.2	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	3 คะแนน
3.1.3	ความร่วมมือในการทำงาน	3 คะแนน
3.1.4	ความสะอาด และการเก็บรักษาวัสดุ-อุปกรณ์	3 คะแนน
3.1.5	เสร็จทันเวลา	3 คะแนน
3.2	ผลงานสำเร็จ (15 คะแนน) ดังนี้	
3.2.1	ขนาด รูปทรง สัดส่วน	3 คะแนน
3.2.2	การตกแต่งลวดลาย สี สัน	3 คะแนน
3.2.3	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3 คะแนน
3.2.4	ความประณีตและสวยงาม	3 คะแนน
3.2.5	การคิดคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่ม	3 คะแนน

เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการทำงาน)

รายการสังเกต	ระดับพฤติกรรม		
	1 = ต้องปรับปรุง	2 = พอใช้	3 = ดี
1. การเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์	- ไม่เตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ สำหรับใช้ออกแบบล่วงหน้า จึงไม่พร้อมที่ลงมือปฏิบัติทันที	- เตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ ขนาด 1-2 รายการ ต้องมีการยืมวัสดุ-อุปกรณ์จากกลุ่มอื่นๆ	- เตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ สำหรับใช้ในการออกแบบครบถ้วน พร้อมทั้งจะลงมือปฏิบัติทันที
2. การปฏิบัติงานออกแบบตามขั้นตอน	- ไม่กำหนดเป้าหมายการออกแบบที่ชัดเจน - ร่างโครงสร้างพานพุ่ม แต่ไม่กำหนดรายละเอียดของพานพุ่มที่จะจัด - ไม่ตรวจสอบผลงานก่อนนำเสนอ	- ไม่กำหนดเป้าหมายการออกแบบที่ชัดเจน - ร่างโครงสร้างพานพุ่ม และกำหนดรายละเอียดของพานพุ่มที่จะจัด - ตรวจสอบผลงานก่อนนำเสนอ	- กำหนดเป้าหมายการออกแบบชัดเจน - ร่างโครงสร้างพานพุ่ม และกำหนดรายละเอียดของพานพุ่มที่จะจัด - ตรวจสอบความเรียบร้อยของผลงาน ก่อนนำเสนอ
3. ความร่วมมือในการทำงาน	สมาชิกในกลุ่มต่างคนต่างทำงาน และไม่ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นใดๆ และเมื่อคนทำงานเสร็จแล้ว จะไม่ช่วยเพื่อน	สมาชิกในกลุ่มแบ่งงานทำตามที่ได้รับมอบหมายงานตามคำสั่งของหัวหน้ากลุ่มจนกระทั่งงานสำเร็จ แต่ไม่มีสิทธิแสดงความคิดเห็นใดๆ ในการทำกิจกรรม	สมาชิกในกลุ่มแบ่งงานทำมีการประชุมและร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำงานจนเสร็จสิ้นเรียบร้อย
4. ความสะอาด และการเก็บรักษาวัสดุ-อุปกรณ์	ไม่รักษา ความสะอาดขณะปฏิบัติงาน และไม่จัดเก็บอุปกรณ์หลังจากใช้งานเข้าที่ให้เรียบร้อย	ขณะปฏิบัติงานไม่ทำความสะอาด แต่หลังจากใช้งานเสร็จ จัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย	ทำความสะอาดขณะปฏิบัติงาน และการเก็บอุปกรณ์หลังจากใช้งานเสร็จเข้าที่ได้ให้เรียบร้อย
5. เสร็จทันเวลา	ทำงานเสร็จล่าช้ามาก ไม่ตั้งใจในการทำงาน	ส่งงานล่าช้ากว่ากำหนด ไม่เกิน 5 นาที แต่มีความตั้งใจในการทำงาน	ส่งงานตามกำหนดเวลา ขณะทำงานมีการควบคุมเวลา มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างกระตือรือร้น

เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (ผลงานสำเร็จ)

รายการสังเกต	ระดับพฤติกรรม		
	1 = ต้องปรับปรุง	2 = พอใช้	3 = ดี
1. ขนาด รูปทรงและสัดส่วน	- ขนาดความสูงและความกว้างของพานพุ่มไม่ได้สัดส่วน ที่จะนำไปใช้งาน และการใช้งานในโอกาสต่าง ๆ	- ขนาด ความสูงและความกว้างของพานได้สัดส่วนพอใช้ รูปทรงที่ใช่เหมาะกับการใช้งานพอใช้ การใช้งานในโอกาสต่าง ๆ	- ขนาด ความสูงและความกว้างของพานได้สัดส่วนดีรูปทรงเหมาะสมกับการใช้งานในโอกาสต่าง ๆ
2. การแต่งลวดลายสีสน	- ลวดลายไม่เหมาะสมกับโครงสร้าง - ใช้สีสน, ความกลมกลืนไม่เหมาะสมตามหลักทฤษฎีสี	- ลวดลายเหมาะสมกับโครงสร้าง - ใช้สีสนความกลมกลืนไม่เหมาะสมตามหลักทฤษฎีสี	- ลวดลายเหมาะสมกับโครงสร้าง - ใช้สีสนเหมาะสมตามหลักทฤษฎีสี
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ออกแบบพานพุ่มโดยเลียนแบบจากหนังสือที่ผู้อื่นจัดพานพุ่มมาก่อน ทั้งการเลือกใช้ดอกไม้ วัสดุตกแต่งการจัดพานพุ่ม	ออกแบบพานพุ่มด้วยใช้การเลียนแบบและผสมผสานความคิดของตนเองในเรื่องรูปแบบการเลือกใช้วัสดุ ตกแต่งการจัดพานพุ่ม	ออกแบบพานพุ่มโดยใช้ความคิดของตนเองในเรื่องรูปแบบการนำวัสดุในท้องถิ่น มาตกแต่งการจัดพานพุ่มให้สวยงามและเหมาะสม
4. ความประณีตและสวยงาม	ร่างภาพโครงสร้างของพานพุ่มใน เรื่อง เส้น รูปทรง น้ำหนักของสี ช่องไฟไม่ได้สัดส่วน ความสมดุล และลงรายละเอียดเรื่องการ ไม่มีเรียงขนาดดอก และไม่มีจัดวางดอกสลับหว่างกันอย่างเป็นระเบียบ	ร่างภาพโครงสร้างของพานพุ่มเรื่อง เส้น ความสมดุลน้ำหนักของสี มีช่องไฟได้สัดส่วน แต่ไม่มีการเรียงขนาดดอกและจัดวางดอกสลับหว่างกันอย่างเป็นระเบียบพอใช้มี 2-3 จุดที่ไม่เป็นระเบียบ	ร่างภาพโครงสร้างพานพุ่มเรื่อง เส้น ความสมดุลน้ำหนักของสี ช่องไฟได้สัดส่วนความสมดุล สีสนเหมาะสม มีการเรียงขนาดดอกและจัดวางดอกไม้สลับหว่างกันอย่างเป็นระเบียบสวยงาม
5. คิดคำนวณการประมาณการใช้วัสดุ-และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่ม	- คิดคำนวณปริมาณการใช้ ดอก-ไม้ วัสดุมากกว่า 3 รายการขึ้นไปได้ ไม่เพียงพอการนำมาใช้จัดพานพุ่ม - คำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มไม่ตรงกับราคาตามสภาพความจริงในท้องตลาด - คำนวณยอดรวมราคาค่าต้นทุนผิด	- คิดคำนวณปริมาณการใช้ ดอก-ไม้สำหรับนำมาใช้จัดพานพุ่มขนาด 1-2 รายการ - คำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มไม่ตรงกับราคาตามสภาพความจริงในท้องตลาด - คำนวณยอดรวมราคาค่าต้นทุนถูกต้อง	- คิดคำนวณปริมาณการใช้ ดอก-ไม้ได้เหมาะสมและเพียงพอกับการนำมาใช้จัดพานพุ่ม - คำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มได้เหมาะสมตามสภาพความจริงในท้องตลาด - คำนวณยอดรวมราคาค่าต้นทุนถูกต้อง

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. ตรวจสอบเอกสารที่นักเรียนได้รับครบถ้วนหรือไม่
 - 1.1 ใบมอบหมายงาน แต่ละกลุ่มจะได้รับ จำนวน 4 - 5 ชุด
 - 1.2 ใบความรู้ แต่ละกลุ่มจะได้รับ จำนวน 4-5 ชุด
 - 1.3 ใบกิจกรรม แต่ละกลุ่มจะได้รับ จำนวน 4-5 ชุด
 2. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มแจกเอกสารที่ได้รับให้กับสมาชิกทุกคน
 3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดพานพุ่ม (ในตู้เก็บของ)
 4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์ใช้สำหรับออกแบบการจัดพานพุ่ม
 5. นักเรียนทุกคนอ่านเอกสารที่ครูแจกให้ ตามลำดับดังนี้
 - 5.1 ใบมอบหมายงาน
 - 5.2 ใบความรู้
 - 5.3 ใบกิจกรรม
 6. เมื่อนักเรียนอ่านใบความรู้ และใบมอบหมายแต่ละเนื้อหาแล้ว นักเรียนจะต้องลงมือปฏิบัติงานตามกระบวนการกลุ่ม ซึ่งต้องมีความสามารถ ดังนี้
 - 6.1 บอกหลักการออกแบบการจัดพานพุ่มได้
 - 6.2 เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์และลงมือออกแบบการจัดพานพุ่มตามขั้นตอนได้
 - 6.3 ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและปักเหมาะสมตามหลักเกณฑ์และการนำไปใช้งาน
 - 6.4 ประเมินการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ และดอกไม้ ตามที่ออกแบบ
 - 6.5 คิดคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดพานพุ่มตามที่ออกแบบ
-

ใบมอบหมายงานประจำชุดการสอนที่ 2

วิชา 24012308 (ดอกไม้สด 1) ระดับชั้น ปวช. ปีที่ 2 แผนกวิชาคหกรรมทั่วไป
เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม

จุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อจบกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนสามารถปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้ได้

1. บอกหลักเกณฑ์การออกแบบการจัดพานพุ่ม
2. เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ และลงมือออกแบบการจัดพานพุ่มตามขั้นตอน
3. ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและปักเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ และการนำไป

ใช้งาน

4. ประเมินการใช้ดอกไม้และวัสดุต่าง ๆ สำหรับใช้ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและปัก
5. ประเมินต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและปัก

งานที่กำหนด มีดังนี้ คือ

1. นักศึกษาใบความรู้ เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม
2. นักเรียนจัดคู่ ปฏิบัติงานตามแผนงาน การปฏิบัติการออกแบบการจัดพานพุ่ม 2 แบบ

ดังนี้

- 2.1 แบบวิธีการจัดสำหรับใช้ในงานมงคลสมรสพิธีทางศาสนา
- 2.2 แบบวิธีการปักสำหรับใช้ในงานต่าง ๆ

3. เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ในการออกแบบ
4. ลงมือปฏิบัติการออกแบบ

- 4.1 เขียนแบบโครงสร้าง (ขนาด รูปร่าง สีและลักษณะพื้นผิววัสดุที่ใช้) ลงใบกิจกรรม

ที่ครูแจกให้

- 4.2 ออกแบบส่วนที่ตกแต่งอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความสวยงาม
- 4.3 ระบายสี บนภาพโครงสร้างพานพุ่มที่ออกแบบไว้ พร้อมเขียนคำอธิบายรายละเอียด
- 4.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความสวยงามกับการใช้งานตามข้อกำหนดข้างต้น

ก่อนที่จะนำไปจัดในครั้งต่อไป

5. คำนวณประมาณการใช้วัสดุ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มทั้ง 2 รูปแบบ
6. จัดเก็บวัสดุ – อุปกรณ์ที่ใช้ในการออกแบบพานพุ่ม
7. จัดส่งผลงานสำเร็จและสรุปผลงานพร้อมนำเสนอผลงานการออกแบบในคาบที่ 4

- 7.1 ภาพโครงสร้างพานพุ่มที่ออกแบบพร้อมทั้งกำหนดสีสันทันลงบนภาพ
- 7.2 รายงานผลงานการออกแบบและประมาณการการใช้วัสดุ-อุปกรณ์ และดอกไม้ที่ใช้รวมทั้งต้นทุนในการจัดทำพานพุ่มที่
- 7.3 สรุปผลและนำเสนอผลงานบนบอร์ดที่ครูเตรียมไว้ให้

หนังสืออ้างอิง

- จินทนา สุวรรณมาลี. (2539). การจัดพานดอกไม้สด (ตามแนวนุรักษ์). กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์.
- ชุมสาย สอนศิริ. (2534). ขวัญเรือนดอกไม้สด. กรุงเทพฯ: ศรีสยามการพิมพ์.
- ประวิช ทัมพานนท์. (2524). คำราการประดิษฐ์ดอกไม้สด เล่ม 1. กรุงเทพฯ: เอกการพิมพ์.
- มาลัย พงศ์ไทย. (2526). การจัดดอกไม้สดงานพิธีต่าง ๆ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.
- สมพร เจริญยิ่ง. (2540). การจัดดอกไม้สด. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.

ใบความรู้ ประจำชุดการสอนที่ 2

เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่ม

การออกแบบการจัดพานพุ่ม ทุกครั้งที่มีการจัดพานพุ่ม ควรจะต้องมีการออกแบบไว้ล่วงหน้าก่อนเสมอ เพื่อจะได้เตรียมจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ให้พร้อม ในการออกแบบการจัดพานพุ่ม สิ่งที่ต้องคำนึงถึง มีดังนี้

1. โครงสร้าง ประกอบด้วย

1.1 พาน ที่ใช้สำหรับประกอบการจัดพุ่มดอกไม้ ด้วยการวิธีการจัดหรือปัก นิยมใช้พานลักษณะต่างๆ ได้แก่ พานโลหะมีหลายสีให้เลือก เช่น พานชุบสีทอง พานชุบสีเงิน พานชุบสีนาค สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการใช้งาน

1.2 วัสดุที่นำมาใช้ในการจัดพานพุ่ม ควรเลือกให้เหมาะสมกับวิธีการทำ ใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น ก้านผักตบชวา ดินเหนียว ขี้เลื่อย ทราย ฯลฯ ที่มีการย่อยสลายได้ง่าย และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

1.3 ขนาด – สัดส่วน คือ ส่วนที่เป็นตัวกำหนดอัตราส่วนขององค์ประกอบอื่น ๆ มาจัดรวมกันเป็นพุ่มดอกไม้ ให้มีขนาด หรือสัดส่วนที่มีความเหมาะสมในการนำมาจัดประกอบรวมกันกับส่วนอื่น ๆ เช่น รูปทรง พื้นผิว การใช้สี กำหนดขนาด - สัดส่วนพุ่มดอกไม้ให้อยู่ในอัตราส่วนเหมาะสม ขนาดของพุ่มดอกไม้ สัดส่วนที่คั่นขึ้นขึ้นอยู่กับความสูงและความกว้าง ควรจะสัมพันธ์กับพานที่ใช้ในการจัดพุ่มดอกไม้

1.3.1 พานทรงสูง เช่น พานรัฐธรรมนูญ การจัดพุ่มควรจะมี ความสูงนับจากฐานพุ่มถึงยอดพุ่ม ประมาณ 1 ถึง 2 เท่าของความสูงของพานที่ใช้

1.3.2 พานทรงเตี้ย เช่น พานกะไหล่ทอง การจัดพุ่มควรจะมี ความสูงนับจากฐานพุ่มถึงยอดพุ่ม ประมาณ 1 ถึง 2 เท่าของความกว้างของพานที่ใช้รูปทรง การเลือกรูปทรงในการจัดพานพุ่มต้องคำนึงถึงรูปทรงของพาน การนำไปใช้งานให้เหมาะสม รูปทรงที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ทรงบัวตูม ทรงกลีบบัว ทรงบาตรคว่ำ ฯลฯ

2. วัสดุตกแต่งตัวพานพุ่ม ได้แก่

2.1 ดอกไม้หรือส่วนอื่น ๆ ของพืช ที่นำมาใช้ ควรคำนึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 สีที่ใช้ ต้องนำทฤษฎีสีเข้ามาประกอบการพิจารณาการเลือกใช้สี สำหรับการจัดพานพุ่ม จะนำจัดเป็นพื้นหรือเป็นลวดลาย หรือส่วนประกอบตกแต่งอื่น ๆ โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

2.1.1.1 สีสัตถ์กัน หมายถึง เลือกใช้สีร้อน ร่วมกับสีเย็น โดยใช้สัดส่วนการใช้สีร้อน 80 % และสีเย็น 20 % ที่นำมาใช้จัดจะทำให้เกิดสวยงามสะดุดตา มีชีวิตชีวา

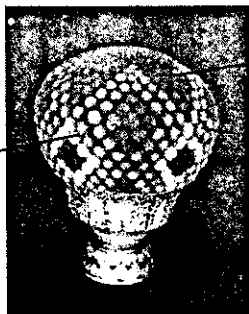
สีขาว (ดอกรัก)

สีแดง (ดอกกุหลาบ)

ภาพที่ 1 การใช้ สีสัตถ์กันระหว่างดอกรักสีขาว กับสีแดงดอกกุหลาบในอัตราส่วน 50 : 50

ที่มา จันทนา สุวรรณมาลี (2539)

2.1.1.2 สีกลมกลืน หมายถึง การเลือกใช้สีร้อนหรือสีเย็นเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะทำให้เกิดอ่อนหวาน นุ่มนวล ชวนมอง

ดอกบานไม่รู้โรยสีแดง

ดอกบานไม่รู้โรยสีชมพู

ดอกบานไม่รู้โรยสีขาว

ภาพที่ 2 ใช้ สีกลมกลืน ระหว่างดอกบานไม่รู้โรยสีม่วงแดง, สีชมพู และสีขาว

ที่มา จันทนา สุวรรณมาลี (2539)

2.1.2 ลักษณะพื้นผิว เป็นส่วนนอกของวัตถุที่มองเห็นหรือสัมผัสได้ ลักษณะผิวที่ต่างกัน บ่อมกระตุ้นเร้าให้เกิดความรู้สึกที่ต่างกัน ลักษณะผิวที่นุ่มนวลกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกอยากสัมผัส เช่น ถ้าเลือกวัสดุ – อุปกรณ์และดอกไม้ บ่อมมีความเรียบ หยิบ ขรุขระ มันแวววาว แตกต่างกัน เมื่อนำมาใช้ในการจัดให้ผสมผสานกัน จะทำให้การจัดพานพุ่มนั้นเกิดความสวยงาม น่าสนใจ และน่าดูยิ่งขึ้น

2.1.3 ความคงทนของดอกไม้ จะต้องคำนึงถึงการเลือกใช้ดอกไม้ให้มีความคงทนเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้งานนั้น ๆ

2.2 การจัดลดตายบนพานพุ่ม สิ่งที่ต้องคำนึงถึง

2.2.1 เส้น เป็นองค์ ประกอบที่สำคัญในการออกแบบ เส้นจะแตกต่างกันออกไปตามคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น

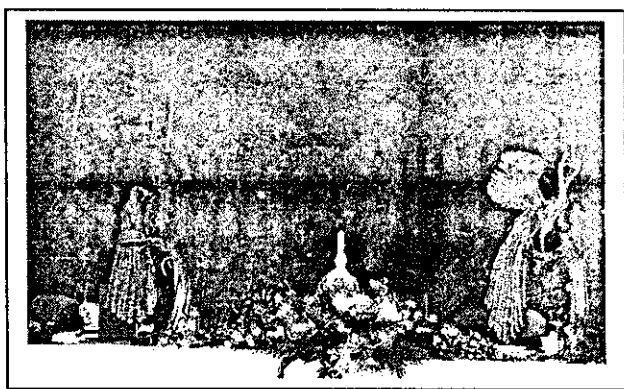
2.2.1.1 เส้นตรง ให้ความรู้สึกแข็ง ตรงไปตรงมา

2.2.1.2 เส้นโค้ง เป็นแนวคลื่น ให้ความรู้สึกที่อ่อนไหว

2.2.2 การนำไปใช้ (บูชาพระรัตนตรัย พิธีการต่าง ๆ สำหรับสักการะ พิธีไหว้-ครู) การจัดพานพุ่ม เกี่ยวกับสถานที่ที่จะนำพานพุ่มไปวางเป็นสิ่งสำคัญมาก เพื่อให้การวางพานพุ่มดอกไม้ที่จัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว วางในตำแหน่งที่มองดูแล้วสวยงามที่สุด เช่น

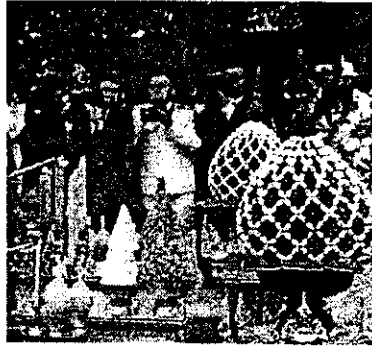
2.2.2.1 การจัดพานพุ่มสำหรับตั้งโต๊ะหมู่บูชาจะมองเห็นด้านข้างและด้านหน้า

2.2.2.2 การจัดพานพุ่มสำหรับวางบนโต๊ะอาหาร จะจัดต่ำกว่าระดับสายตา และมีความใกล้ชิดกับผู้มอง

ภาพที่ 3 การจัดตกแต่งโต๊ะอาหารเลี้ยงรับรอง โดยใช้พานพุ่มจัดอยู่ในระดับสายตาของผู้นั่งรับประทานอาหาร

2.2.2.3 การจัดพานพุ่มสำหรับเป็นเครื่องราชสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ ควรจะต้องจัดให้มีขนาดใหญ่พอสมควรอยู่บริเวณกลางแจ้ง จึงควรจัดพุ่มดอกไม้ขนาดใหญ่ และต้องมีเครื่องทองน้อย 1 ชุด

ภาพที่ 4 แสดงการจัดพานพุ่ม สำหรับใช้วางเป็นเครื่องราชสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์

2.2.3 ความสวยงาม ควรคำนึงถึง

2.2.3.1 ขนาด สัดส่วนที่พอเหมาะกับการนำไปใช้ในสถานที่ใด มีพื้นที่ตั้ง ขนาดเล็กหรือใหญ่ มากน้อยเพียงใด และอยู่ที่ใด ภายในอาคาร หรือนอกอาคาร

2.2.3.2 สีที่ใช้จัดพานพุ่ม จะเลือกใช้สีตัดกัน หรือสีกลมกลืนกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าจะนำไปวางกลางแจ้ง มีแสงมาก ควรใช้สีร้อน หรือดำวางในอาคารที่ไม่มีแสงสว่างมากนัก ควรใช้สีร้อนในการจัดพานพุ่ม เพื่อจะทำให้สะดุดตา สร้างบรรยากาศที่เร้าความสนใจ แก่ผู้พบเห็น

2.2.3.3 ความประณีตของการจัดตกแต่งพานพุ่ม ควรจะจัดเรียงขนาดดอกไม้ บนสุด ของยอดพุ่ม และไล่ขนาดไปจนถึงใหญ่ไว้ที่ฐานพุ่ม ให้เรียงดอกหรือส่วนอื่น ๆ สลับหว่างกัน เป็นระเบียบ

2.2.2.4 ความสมดุล เมื่อจัดเสร็จแล้วลักษณะรูปทรงทั้งสองข้างต้องเท่ากัน น้ำหนักของสี และช่องไฟก็ต้องเท่ากันหรือเสมอกัน

2.2.3.5 ความกลมกลืน ได้แก่ สี เส้น ความสมดุล สัดส่วน จังหวะ จะต้องกลมกลืนกัน

ขั้นตอนการออกแบบการจัดพานพุ่ม

1. กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนว่า จะจัดพานพุ่มไปใช้ในงานใด สถานที่ใด เช่น ใช้สำหรับรับน้ำพระพุทธรูปในงานแต่งงาน ว่าต้องออกแบบอย่างไรที่จะไม่เกะกะในขณะที่ใช้งาน
2. ศึกษา จากการดูแบบภาพพานพุ่มต่าง ๆ จากเอกสาร ตำราศิลปะประดิษฐ์ การจัดพานพุ่ม การจัดดอกไม้สด ต่างๆ
3. ร่างโครงสร้างของพานพุ่มในเรื่อง รูปทรง สัดส่วน ที่จะจัด ลงบนกระดาษขาว

4. กำหนดลักษณะพื้นผิว และรายละเอียดของพานพุ่มที่จะจัด ในเรื่องการเลือกดอกไม้ หรือส่วนต่าง ๆ ของพืชที่จะใช้จัดเป็นพื้น และลงสีพื้นของพุ่มดอกไม้ก่อน

5. กำหนดการตกแต่งรายละเอียดเพิ่มเติมบนผิวพื้นของโครงสร้าง ในข้อ 4. ได้แก่ ลวดลาย หรือส่วนตกแต่งอื่น ๆ เช่น ตาข่าย แบบ อุบะ เฟือง ทัดनु ฯลฯ เพื่อให้พานพุ่มมีความงดงาม และสะดุดตายิ่งขึ้น

6. กำหนดสี และระบายสีในส่วนที่จะตกแต่งรายละเอียดเพิ่มเติมบนผิวพื้นของโครงสร้างของพานพุ่มที่จะจัด

7. กำหนดรายละเอียดวัสดุ และดอกไม้ที่ใช้ มีชนิดใดบ้าง จำนวนเท่าใด (ควรจะต้องคำนึงถึงการเลือกใช้ดอกไม้ที่มีความคงทนให้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้งานว่าพานที่จะจัดไว้นั้น จะนำไปใช้สถานที่ใด มีพื้นที่ตั้งขนาดเล็กหรือใหญ่ มากน้อยเพียงใด และอยู่ที่ไหน เช่น ภายในตัวอาคาร หรือนอกอาคาร สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ทราบว่า ควรจะจัดพานขนาดเท่าใด และเลือกดอกไม้หรือใบไม้ชนิดใดบ้าง จึงจะเหมาะสมใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่ามากที่สุด

8. หลังจากออกแบบโครงสร้างและส่วนตกแต่งเสร็จแล้วควรตรวจสอบความเหมาะสม และความสวยงามให้เรียบร้อยอีกครั้ง ถ้ามีส่วนใดแก้ไขควรกระทำได้จนเป็นที่พอใจและเหมาะสม ก่อนนำไปใช้

9. วางแผนงานการจัดพานพุ่มว่าจะใช้ระยะเวลาที่จัดพานพุ่มนานเพียงใด เช่น 4 ชั่วโมง หรือ หนึ่งวัน หรือ หนึ่งวันกับหนึ่งคืน เพื่อจะได้ผลงานที่ประณีตบรรจง และใช้คิดคำนวณค่าแรงในการจัดพานพุ่ม

10. การคิดราคา คำนึงเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในการออกแบบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่และแรงงานที่ใช้ในการจัดพานพุ่ม

ใบกิจกรรมประจำชุดการสอนที่ 2

เรื่อง การออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและวิธีการปัก

คำสั่ง 1. ออกแบบการจัดพานพุ่ม (ตามใบมอบหมายงานประจำชุดการสอนที่ 2 การออกแบบการจัดพานพุ่ม)

1.1 แบบวิธีการจัด
1.2 แบบวิธีปัก

2. การนำพานพุ่ม (แบบวิธีการจัดและวิธีการปัก) ที่ออกแบบไปใช้ในโอกาสใด

2.1 วิธีการจัด	2.2 วิธีการปัก
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

3. คิดประมาณการใช้วัสดุ – อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและวิธีการปัก

3.1 พานพุ่มแบบวิธีการจัด

ลำดับ ที่	รายการวัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้	จำนวน	ราคา/ หน่วย		รวมเป็นเงิน		หมายเหตุ
			บาท	สต.	บาท	สต.	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
รวมราคาค่าต้นทุน							

3.2 พานพุ่มแบบวิธีการปัก

ลำดับ ที่	รายการวัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้	จำนวน	ราคา/หน่วย		รวมเป็นเงิน		หมายเหตุ
			บาท	สต.	บาท	สต.	
1.							
2.							
3.							
4.							
5							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
รวมราคาค้นทุน							

ลงชื่อ
(.....)

ลงชื่อ
(.....)

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง

การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด

วิชา 24012308 (ดอกไม้สด 1)

ระดับชั้น ปวช. 2 แผนกวิชาคหกรรมทั่วไป
วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

คู่มือครูประจำชุดการสอนที่ 3

ชุดการสอน วิชาคอกไม้สด 1 เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด สำหรับนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ประกอบด้วย

1. คู่มือครู
2. แผนการสอน
3. ชุดการฝึกภาคปฏิบัติสำหรับนักเรียนจำนวน 5 ชุด ประกอบด้วย
 - 3.1 คำชี้แจงสำหรับนักเรียน
 - 3.2 ใบมอบหมายงาน
 - 3.3 ใบความรู้
 - 3.4 รูปภาพพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ
 - 3.5 ใบกิจกรรม
4. ใบประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการ และผลงานสำเร็จ)
5. เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการ และผลงานสำเร็จ)
6. สื่อการเรียนการสอน วีดิทัศน์ เรื่อง การสาธิตการจัดพานพุ่ม

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

ก่อนดำเนินการสอน

ควรมีการเตรียมตัว ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาคู่มือครู แผนการสอน ใบมอบหมายงาน ใบความรู้ อย่างละเอียด
2. เตรียมเอกสาร จัดเตรียมเอกสารที่ต้องใช้ไว้ตามลำดับก่อน - หลัง จัดลำดับ
3. ครูเตรียมติดตั้งอุปกรณ์สำหรับเครื่องฉายสไลด์
4. เตรียมนักเรียน
 - 4.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสมัครใจ
 - 4.2 กำหนดบทบาทให้สมาชิกในกลุ่มทราบถึง การปฏิบัติในขณะที่ได้รับบทบาทต่าง ๆ ดังนี้
 - 4.2.1 ประธาน ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของกลุ่ม
 - 4.2.2 รองประธาน ทำหน้าที่อ่านข้อมูล หรืออธิบายปัญหาให้สมาชิกเข้าใจ

ต่าง ๆ ดังนี้

4.2.3 เลขานุการ ทำหน้าที่จัดบันทึกข้อมูล ความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่ม

4.2.4 สมาชิก ทำหน้าที่เสนอความคิดเห็นจากข้อมูลที่ได้

5. เตรียมคำชี้แจง

5.1 ให้นักเรียนทราบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ จะทำเป็นกลุ่มโดยครูกำหนดไว้แล้ว
จำนวน 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน ให้นักเรียนนั่งตามกลุ่ม และชี้แจงบทบาทหน้าที่ของสมาชิก
ในกลุ่ม

5.2 เตรียมคำชี้แจงวิธีการเรียน เกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติตาม
ชุดการสอนที่แต่ละกลุ่มได้รับ

ขณะสอน

1. ชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. จัดกลุ่มนักเรียนจากความสมัครใจ
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการสอน
 - 3.1 แจกใบความรู้ ใบมอบหมายงาน
 - 3.2 ชักถาม
 - 3.3 อภิปราย
 - 3.4 ปฏิบัติการออกแบบและจัดพานพุ่มตามขั้นตอน
4. สรุปบทเรียน

หลังสอน

1. สังเกตและ ตรวจสอบกระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ (จากแบบประเมินผล
ภาคปฏิบัติ)
2. บันทึกผลการให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (กระบวนการทำงาน
และผลงานสำเร็จ)

แผนการสอนประจำชุดการสอนที่ 3

วิชา 24012308 (ดอกไม้สด 1) ระดับชั้น ปวช.ปีที่ 2 แผนกคหกรรมทั่วไป
เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ)
ใช้เวลาสอน 4 คาบ / สัปดาห์

สาระสำคัญ

การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ) ใช้ซี่เลื่อยผสมทรายใส่น้ำลงไปคลุกเคล้ากันจนเกิดความชุ่มชื้น จึงนำมาใส่ลงพานให้พอดีกับปากพาน และกดพอแน่น สำหรับเป็นโครงหุ่นจัดวางเรียงดอกไม้บนปากพาน แล้วใช้ซี่เลื่อยวางกลบทับก้านดอก จนรอบปากพาน แล้วต่อไปให้วางสับหว่างดอกตามที่ออกแบบสวดลายไว้ และคอยแต่งพุ่มให้เป็นรูปทรงบาตรคว่ำ

จุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อจบกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนสามารถปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้ได้

1. บอกลักษณะรูปแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
2. ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ)
3. เตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
4. คัดเลือก และเก็บรักษาดอกไม้ ใบไม้ที่ใช้ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
5. ปฏิบัติการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดตามขั้นตอน
6. นำพานพุ่มไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ
7. คิดประมาณการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และดอกไม้สำหรับการจัดพานพุ่มได้
8. คิดคำนวณต้นทุนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด

เนื้อหาสาระ

1. ลักษณะการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
2. ออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ)
3. การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
4. วิธีการคัดเลือก และเก็บรักษาดอกไม้ ใบไม้ที่ใช้ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
5. วิธีการจัดทำพานพุ่มแบบวิธีการจัด
6. การนำพานพุ่มแบบวิธีการจัดไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ
7. การประมาณการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และดอกไม้ในการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
8. คำนวณต้นทุนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นสร้างความสนใจ

- 1.1 ฉายสไลด์ภาพพานพุ่มแบบวิธีการจัดแบบต่าง ๆ ให้นักเรียนศึกษา
- 1.2 ให้นักเรียนสังเกตและร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เรื่อง ลักษณะรูปแบบของการจัดพานแบบวิธีการจัด เกี่ยวกับ ขนาด รูปทรง สัดส่วน สีสันทน และการนำไปใช้งาน
- 1.3 ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึง
 - จุดประสงค์ของการเรียน เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด
 - ลักษณะนิสัยในการทำงานที่ต้องการ
 - การประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ)

2. ขั้นศึกษาหาความรู้

- 2.1 ให้นักเรียนศึกษาภาพพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ จากสไลด์ และให้นักเรียนตอบคำถาม ต่อไปนี้
 - 2.1.1 การออกแบบการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ ควรคำนึงถึงเรื่องใดบ้าง
 - 2.1.2 การจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ จะต้องเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์และดอกไม้อะไรบ้าง
 - 2.1.3 ดอกไม้ชนิดใด นำมาใช้ในการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ และมีวิธีการคัดเลือกอย่างไร
 - 2.1.4 วิธีการเก็บรักษาดอกไม้ ก่อนจะนำมาใช้จัดพานพุ่มอย่างไร
 - 2.1.5 การนำพานพุ่มทรงบาตรคว่ำไปใช้ในโอกาสใดบ้าง ใช้อย่างไร
- 2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย ปรีกษา และตอบคำถามของครูตามข้อ 2.1 เพื่อให้เกิดแนวความคิดการจัดพานพุ่ม ในเรื่องต่าง ๆ คือ
 - 2.2.1 การออกแบบการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ
 - 2.2.2 การเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ และดอกไม้ในการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ
 - 2.2.3 วิธีการคัดเลือกดอกไม้ที่นำมาจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ
 - 2.2.4 วิธีการเก็บรักษาดอกไม้ ก่อนจะนำมาใช้จัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ
 - 2.2.5 การนำพานพุ่มไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ
- 2.3 นำวีดิทัศน์ เรื่อง การสาธิตการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ (จัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด) โดยนางมาลัย พงศ์ไทย ปราชญ์ท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญการจัดพานพุ่ม ให้นักเรียนศึกษาขั้นตอนการจัดพุ่มแบบวิธีการจัด และตอบคำถาม ต่อไปนี้

2.3.1 วิธีการเตรียมหุ่นขี้เลื่อย ทำอย่างไร

2.3.2 วิธีการเตรียมดอกไม้สำหรับจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ

2.3.3 วิธีการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ (แบบวิธีการจัด) มีขั้นตอนอย่างไร

2.3.4 เมื่อจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรเก็บรักษาอย่างไร ก่อนนำไปใช้งาน

2.4 ให้นักเรียนตรวจสอบความรู้จากการศึกษาใบความรู้ เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบ วิธีการจัด ที่ครูแจกให้กับนักเรียนทุกคน และนักเรียนศึกษาเรื่อง การเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ และ ดอกไม้ ที่นำมาใช้ การเตรียมหุ่นขี้เลื่อย ขั้นตอนวิธีการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด ข้อเสนอแนะ และการนำพานพุ่มไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ

3. ชำนาญเสนอผลการศึกษา

- นักเรียนรายงานผลการศึกษาจากวีดิทัศน์ และเอกสารใบความรู้ เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด ตามข้อ 2.3 และ 2.4 สรุปเป็นแผนผังความคิด

4. ขั้นปฏิบัติการ

4.1 แจกใบมอบหมายงานที่3 เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด ให้กับนักเรียน ทุกคนได้ศึกษา และลงมือปฏิบัติงานตามใบมอบหมายงาน

4.2 นักเรียนทุกคน แต่ละกลุ่มวางแผนการทำงาน และมอบหมายงานให้สมาชิก ช่วยกันเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ดอกไม้ ที่ใช้สำหรับจัดพานพุ่ม เป็นต้น

4.3 นักเรียนแต่ละคนจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ (จัดแบบวิธีการจัด) คนละ 1 พาน

4.4 นักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม ช่วยกันสรุปแนวความคิดจากการศึกษา ใบความรู้ และ จากการลงมือปฏิบัติการจัดพานพุ่มตามใบมอบหมายงาน มาเป็นแผนผังความคิด และนำเสนอ ผลงานติดบอร์ด ให้กลุ่มอื่น

5. ชำนาญเสนอผลการปฏิบัติงาน

5.1 นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลงานแผนผังความคิดการจัดพานพุ่มพร้อมที่สำเร็จ แล้ว มาแสดงที่บอร์ด พร้อมผลงานสำเร็จของสมาชิกกลุ่มให้เพื่อนในชั้นเรียนทราบ

5.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการจัดทำพานพุ่ม แบบวิธีการจัดตามลำดับ ขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การเตรียมและ คัดเลือกวัสดุ- อุปกรณ์ ดอกไม้สำหรับใช้จัดพานพุ่ม ขั้นตอนการจัดพานพุ่ม และการเก็บรักษา การนำพานพุ่มไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ และการคิดต้นทุนการจัด

5.3 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงขั้นตอนการจัดพานพุ่ม แบบวิธีการจัดตามลำดับ ก่อนหลัง

6. ขั้นประเมินผลงาน

6.1 ประเมินผลการทำงานการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดของนักเรียนแต่ละกลุ่มตามแบบประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ)

6.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานของกลุ่มตนเองและกลุ่มอื่น ๆ ตามแบบใบประเมินผลภาคปฏิบัติ

6.3 ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลการทำงาน ตรวจผลงานพร้อมติ – ชม และเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลงานและการทำงานให้ดีขึ้น

6.4 ครูและนักเรียนร่วมกัน สรุปเนื้อหาสาระ การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ) แล้วจดบันทึกข้อมูลลงในสมุดบันทึก เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. สไลด์ รูปพานพุ่มที่จัดแบบวิธีการจัด แบบต่าง ๆ ได้แก่ พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ
2. วีดิทัศน์ เรื่อง การสาธิตการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ (จัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด) โดยนางมาลัย พงศ์ไทย ปรากฏอยู่ท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญการจัดพานพุ่ม
3. รูปภาพพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ
4. ใบความรู้ เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ)
5. ใบมอบหมายงาน เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (พานพุ่มทรงบาตรคว่ำ)
6. แบบประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ)
7. เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการทำงาน และผลงานสำเร็จ)

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตจากการปฏิบัติงานจัดพานพุ่ม ทั้ง ด้านกระบวนการทำงาน ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- การเตรียมวัสดุ – อุปกรณ์
- การปฏิบัติงานตามขั้นตอน
- การทำความสะอาดและการเก็บรักษาอุปกรณ์
- ความร่วมมือในการทำงาน
- เสร็จทันเวลา

2. ตรวจสอบงานที่มอบหมายให้ จัดพานพุ่ม โดยพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

- ขนาด รูปทรง ของพานพุ่ม
 - การตกแต่ง ลวดลาย สี สัน
 - ความประณีตและสวยงาม
 - การคิดคำนวณประมาณการใช้วัสดุ และค่าใช้จ่าย ในการจัดพานพุ่ม
 - การนำพานพุ่ม ไปใช้งาน
-